

පහතරට සුනියම් යාගයේ අවමගල වීදියේ නිර්මාණ ලක්ෂණ

ආර්. ඩිඩ්. ඩී. එම්. එච්. එන්. දිසානායක¹

HU/2012/0150

සුනියම් ගාන්ති කරමයේ ප්‍රධාන සැරසිල්ල වන අවමගල වීදියෙහි සැරසිල් හා කැටයම් නිර්මාණ ඉපැරණී දේශීය වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ කරන බව විග්‍රහ කිරීම මෙම පරීක්ෂණයේ අරමුණ වේ. මෙම ගාන්තිකරමය පහතරට ප්‍රදේශයේ යක් තොවිල් ගණයට අයත් වන්නකි. සුනියම් ගාන්තිකරමය පහතරට පිළිබඳ ගුන්ථාගත මුලාශ්‍රයන් මෙන්ම නැරඹීමෙන් ලබා ගන්නා දත්ත ද ඉහත අරමුණ විශ්වෙශ්‍යයට උපයෝගී කර ගැනීමට අපේක්ෂිත ය. මෙකි අවමගල් වීදිය හෙවත් කුප්‍රම් වීදියෙහි ආකෘතිය පැරණී රුපමාලිගයක ස්වරූපය ගන්නා බව පෙනිණි. එහි බිම් සැලසුම සැකසීමේදී ද නියමිත පරිමාණවලට අනුව කරන ලද කෙසෙල් පතුරු සැකැස්මෙහි උල් කරන ඉදිපියලි නියමිත ස්ථානවලින් ගසනු ලැබේ. පසුව කෙසෙල් පතුරු තව්වෙන් තව්වෙව මුදුනට ගනීමින් මූලික සැකිල්ල නිර්මාණය කරන අතර මැද හාගය හතරුස් කොටුවක් වන අයුරින් දොරටු 04 ක් සිව් කොනට යොදා සකසනු ලැබේ. ඒ තුළින් පේකඩ, සඳහුතල, බ්‍රිම්මාල, උස්මාල, වඩුම්බු පේලි, කුඩාතු හිස්, කේතු රුපකාර මුදුන් එලක ආදියෙහි ඉපැරණී වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ රාජියක් දැකගත හැක. තවද අවමගල වීදිය සැකසීමේදී යෙදිය යුතු තිර වර්ණ, මුදුනේ කොත තබන ලද ලෝහ වර්ගය අනුව ඒ ඒ තුළ නිරුපණය කිරීමට මෙම සැරසිල්ල සමත් වේ. ගොක් කොළ, හබරල කොළ හා අමු පොල් කොළ ආදියෙන් කරනු ලබන විසිනුරු මල්කම්, ලියකම් අදි කැටයම් ද වීදියේ නිර්මාණය කරනු ලබන ගරුදී වැට, වංග සහිත සැකැස්ම, කැටයම් කරනු ලබන උජ්වලු ආදිය තුළින් පරියේෂණයේ අරමුණ තව දුරටත් සාර්ථක කරයි. ඇත්, අස් රුප, ඉර සඳ රුප, නයි පෙන, හංස ප්‍රවිටු, දොරටු පාල රුප, රාක්ෂ මුහුණු, සිංහ මුහුණු, පලාපෙන්ති ඇතුළත් අගුගනා වාස්තු විද්‍යාත්මක කැටයම් මගින් අවමගල වීදිය අලංකාරවත් කරයි. කෙසේ වෙනත් රුප මාලිගයක් හෝ විභාර දේවාලයක් හැර අන් කිසිදු ගොඩනැගිල්ලක් මේ ආකාරයෙන් අලංකාර කිරීම පැරණී සිරිතට අනුව තහනම් ය. ඉහත සියල්ල සලකා බැලීමේදී මෙකි ආභාසයන්ට අනුව සුනියම් ගාන්ති කරමයේ අවමගල වීදියේ සැරසිල් හා කැටයම් වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ නිරුපණය කරන බවට නිගමනය කළ හැක.

ප්‍රමුඛ පද: සුනියම් ගාන්ති කරමය, අවමගල වීදිය, ගාන්ති කරම සැරසිල්, පැරණී වාස්තු විද්‍යාව

¹ ප්‍රාසංගික කලා (විශේෂවේදී) දෙවන වසර